

شنبه | ۲۰ دی ۱۳۹۹
۲۵ جمادی الاول ۱۴۴۲
شماره ۴۶۰۰

گزارش

نقره سازان استان نگران از دست دادن کسب و کار شان هستند، بانک مر کزی دغدغه صیانت از منابع ارزی را دارد

تصمیمات طلایی دولت، به داد روزگار سیاه نقره نرسید

گزارش

نوید زنده روحیان

از مسیری با نر ده های آهنی و قفسه های فلزی محصور شده عبور می کنم و وارد کار گاه می شوم، در یک اتاق سه در چهار کو چک هفت، هشت سیستم رایانه و پنج لپ تاپ گذاشته شده و ۱۵ دختر جوان وپرانرژی پشت سیستم ها در حال طراحی هستند، یک نفر طرح های اسکن شده را با پرینتر سه بعدی چاپ می کند و دو نفر هم قالب های چاپ شده را سرهم می کنند و اگر ایرادی داشته باشد، آن ها را از چرخه خارج می کنند. یکی از دختر خانم ها توضیح می دهد که بیشتر آن ها طراحی صنعتی خوانده اند و حالا پشت این سیستم ها طرح هایی را برای تولید زیور آلات نقره و طلا می سازند که از تر کیه گرفته تا قلب راوپا خریدار دارد. یک نفر دیگر که انگار کم سن و سال تر هم است تاکید می کند: این جاهر طرحی که می زنیم ، پس از تایید ، داخل سایت بار گذاری می شود و خارجی ها بابت خریدشان دلار پرداخت می کنند. قسمت بعدی کار گاه اتاقی است که شلوغ ترین بخش کار گاه است و ۳۰ نفر در آن مشغول کارند، آن ها همگی از استادکاران ساخت و تولید زیور آلات نقره و طلا هستند، شمش های نقره در این جاب می شود، رو کشی، ریخته گری، آبکاری و قالب گیری را هم انجام می دهند تا بعد از آن نقره های آب شده درون قالب ها ریخته شود و اجزای مختلف یکی از زیور آلات را تشکیل دهد. در ادامه این اتاق، یک سالن با شش میز کار چوبی به چشم می خورد که روی هر میز قسمتی از کار ساخت سرویس های نقره و از بافتن زنجیر ها تا نصب قفل ، فرم دهی و جوشکاری نقره ها و جا گذاری سنگ های قیمتی همگی در این قسمت انجام می شود. در نهایت دو نفر مسئول بسته بندی سرویس های نقره هستند و می گویند تا روزی هزار سرویس نقره ساخته شده را هم بسته بندی کرده اند. به گزارش خراسان رضوی، از سال گذشته پیگیری های متعددی برای موضوع صادرات زیور آلات نقره به ویژه صادرات چمدانی این محصولات اصیل و قدیمی شهر مشهد انجام شده بود که در نهایت بعد از پیگیری های استانی قول تصمیمات طلایی در این زمینه داده شد و قرار بود خلأ قانونی و اشتباه محاسباتی در صادرات چمدانی زیور آلات نقره و برابری میزان صادرات آن با طلا به میزان تنها ۱۵۰ گرم اصلاح شود و به ۳ کیلو گرم برسد اما چیزی نگذشت که مشخص شد این قول و قرارها خیلی زود فراموش شده و تصمیمات طلایی هم بدلی از آب درآمده است و حالا هیچ کس در کشور شنونده صدای جمعیت زیاد استادکاران و هنرمندان نقره ساز مشهدی نیست.

آن توصیف ابتدایی خاطره ای از یک روز بازدید ما از کارگاه تولید زیور آلات نقره و طلا و یکی از کارگاه های بزرگ مشهد در اسفند سال گذشته بود که حالا اسماعیل صدقی، تولید کننده و صادر کننده زیور آلات طلا و نقره و مالک این کارگاه می گوید: دیگر خبری از آن کارگاه شلوغ و پر بهایو نیست و بیشتر کارگران بیکار شده اند. آن زمان ۷۵ نفر استادکار ماهر، طراح و کارگر داشتیم که حالا رسیده به ۱۸ نفر که آن هم فقط در زمینه ساخت طلا فعالیت می کنند و تولید نقره این کارگاه تقریبا به صفر رسیده است.

صدی در باره صادرات هم توضیح می دهد: ما هم از کرونا و مشکلاتش متضرر شدیم چون باعث شد مراسم عروسی و خرید طلا در داخل حذف شود و به دلیل نیامدن زائر فروش زیور آلات نقره به صفر برسد، از مدیران حوزه صادرات هم ضربه خور دیم که صادرات ما را با بخشنامه های عجیب و غریب شان به صفر رساندند. او با ناامیدی و ناراحتی می گوید: در یک کلمه بگویم چند ماه است که کلا تعطیل هستیم، نمی دانید با چه انگیزه ای بخش طراحی را راه اندازی کرده بودیم، ۱۸ خانم تحصیل کرده در این بخش کار می کردند اما حالا فقط دو نفر هستند، در بخش تولید استادکاران ما بیشترین تعداد در مشهد بودند اما حالا به ۱۰ نفر رسیده اند.

●**تعطیلی ۲ هزار کارگاه تولید زیور آلات نقره طی امسال**

مهدی لوحی، رئیس کمیسیون سازندگان طلا، نقره و جواهر اتحادیه طلا و جواهر مشهد هم در سخنانی مشابه بیان می کند: همه تولید کنندگان نقره با خاک یکسان شده اند، ما در مشهد بیش از ۲۲۰۰ واحد تولیدی نقره داشتیم که حالا تعداد کارگاه های نقره سازی فعال ما به ۲۰۰ کارگاه هم نمی رسد.

وی می افزاید: با کلی دوندگی و رفت و آمد، با قول های متعدد مسئولان در نهایت گفتند که صادرات چمدانی نقره به ۳۰۰ گرم افزایش یافته اما در این مدت بعد از این مصوبه حتی یک مورد صادرات ۳۰۰ گرمی انجام نشده است در صورتی که ۲۵ درصد از این درآمد را زوری آن است چرا؟ چون قید هایی در این بخشنامه آمده که برای ما عجیب و خنده دار است، مثلا گفته اند که از هر کدام از انواع مصنوعات نقره مثل انگشتر، النگو و گردنبند فقط یک عدد می توانند ببرند، یعنی اگر کسی به میزان ۳۰۰ گرم فقط انگشتر بخواهد، نمی تواند ببرد.

لوحی تاکید می کند: در شش ماه نخست امسال فقط

در یک مورد ۳۰۰ گرم زیور آلات نقره توسط یکی از فروشندگان به یک زائر عراقی فروخته شده بود اما او هم در فرودگاه نتوانسته بود عبور کند و گمرک اجازه خروج آن ها را نداده بود. با این شرایط تا یکی دو ماه آینده همان تعداد محدود که به حیات خود ادامه می دهند دیگر توانی نخواهند داشت و تعطیل می شوند.

وی تصریح می کند: تصمیمات دولتی در این زمینه بسیار غیر کارشناسی است، یک مثال دیگر این است که فلز نقره و سنگ قیمتی به صورت جداگانه ارزش گذاری می شود که این هم از عجایب روزگار است، مصوبه ای نوشته اند که تا کنون خودشان هم نتوانستند آن را اجرایی کنند، مگر می شود من به زائر غیر ایرانی بگویم انگشتری که به تومی فروشم سنگ و فلزش از هم جداست؟ اگر نمی خواهند صادرات انجام شود، راهکار آن مشخص است، در گمرک را ببندند و به طور کلی ممنوع کنند و خیال همه مان را راحت کنند، نه این که با این بخشنامه ها ادعای افزایش صادرات داشته باشند اما در حقیقت از آن جلوگیری کنند.

●**آرای صاحب نظران در تصمیم گیری های کلان دولتی نقشی ندارد**

علی غفوری مقدّم، معاون سازمان صنعت، معدن و تجارت خراسان رضوی با اشاره به مکاتبات متعدد این سازمان با وزارت صمت، گمرک و بانک مرکزی اظهار می کند: درخواست ما برای صادرات نقره به صورت چمدانی برای مصنوعات نقره ۶ کیلو گرم و برای زیور آلات نقره ۳ کیلو گرم بوده که برای مصنوعات تا ۳ کیلو و زیور آلات تا ۳۰۰ گرم تایید شد اما تا کنون همین مقدار نیز اجرایی نشده است.

وی می افزاید: دلیل اجرایی نشدن این مصوبه این است که در زیور آلات تاکید شده که می توانند یک النگو، انگشتر و یک جفت گوشواره و گردنبند صادر کنند که عملا اگر کسی بخواهد همه این میزان را انگشتر یا گردنبند خریداری کند امکان پذیر نیست و همما ۱۵۰ گرم گذشته لحاظ می شود و این یعنی با گذشت بیش از یک سال و نیم پیگیری مکرر هنوز همان جایی هستیم که قبلا بودیم با این تفاوت که حتی پیچیدگی کار بیشتر از قبل هم شده است. غفوری مقدم همچنین تصریح می کند: در بخش ارزش گذاری سنگ و فلزات گران بها نیز تا امروز در کل کشور فقط یک بار در وزارت صمت ارزش گذاری سنگ گران قیمت انجام شده یعنی عملا هیچ اقبالی به بخشنامه جدید صورت نگرفته و درخواست و اصرار ما از ابتدا این بوده که چون ما در کشور صاحب نظریم و در این حوزه متخصصان زیادی در استان داریم، به این افراد آموزش های مدنظر بانک مرکزی و گمرک کاراگه و ارزش گذاری به استان تفویض شود و اجازه دهند کار با سرعت بالاتر و به صرفه تر انجام شود.

معاون سازمان صمت استان تصریح می کند: باید در تصمیم گیری در سطح ملی به نظرات متخصصان حوزه های مختلف بیش از این اهمیت داده و از آن ها استفاده شود اما این طور نیست، در کمیته های ملی از استان های صاحب نظر دعوت کنند تا در تصمیم گیری ها نظر آنان لحاظ شود اما الان این طور نیست و حتی نمی دانیم که مشکل کار و دلیل این مخالفت ها دقیقا چیست و کدام مرجع با این درخواست ها مخالفت می کند تا ما توضیحات لازم را بدیهم و آن ها را اقناع کنیم.

وی همچنین با تاکید بر اشتغال این صنعت در استان تصریح می کند: نوع نگاه به این صنعت مهم و قدیمی در استان خراسان رضوی بسیار مهم است، اگر ما این صنعت و میزان صادرات آن را در کنار سبد صادراتی قرار دهیم، سهم آن در برابر صادرات دیگر کالاهای مهم ما کمتر است اما این کار اشتباه است و ما باید صادرات این محصول را در کنار بعد تاریخی، اشتغال ایجاد شده و جایگاه این صنعت در استان ببینیم که به نظر من یکی از سوغات مهم تر در استان خراسان رضوی زیور آلات نقره است که هزاران نفر

خراسان رضوی

روزنامه
سیاسی، اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی
خراسان رضوی

●**پیشنهاد تشکیل شرکت مدیریت صادرات نقره**

نوری تصریح می کند: اساسا تجارت چمدانی برای کسب و کارهای کوچک بوده و الگوی مناسبی برای توسعه تجارت نیست و این صنف اگر به دنبال توسعه تجارت خود هستند باید به صورت رسمی به دنبال صادرات باشند و به دنبال تشکیل شرکت مدیریت صادرات بروند تا هم حق و حقوق دولت پرداخت و هم از تخلفات جلوگیری شود، ما نمی توانیم به اندازه همه افرادی که تجارت چمدانی می کنند بازرس بگذاریم، این اتفاق برای سوغات شهرهای دیگر مانند گز اصفهان و سوهان قم انجام شده اما در برخی صنف و در جلسه دوی نظر کاملا متناقض در باره یک موضوع بیان می شود و این به دلیل نبود هماهنگی و شرکت های مشترک است که ما پیشنهاد می کنیم در موضوع مصنوعات نقره نیز این اتفاق زودتر انجام شود، تا زمانی که این صنف کوچک است و رسمی نیست این مشکلات وجود دارد.

وی افزود: میزان صادرات این صنف به اندازه یک شرکت صنایع غذایی ماست اما به دلیل بعد اجتماعی و اشتغال زیاد مصنوعات نقره و حفظ میراث فرهنگی آمادگی کامل داریم تا در سازمان توسعه تجارت هر نوع کمکی برای توسعه تجارت ها انجام دهیم و در جلسه بعدی میز نقره در کشور نیز این موضوع را با جدیت دنبال خواهیم کرد.

●**آماده تفویض اختیار هستیم**

نوری همچنین تاکید می کند: در خصوص تفویض اختیار استانی به مراکز تولید و عرضه عمده این محصولات مانند مشهد و اصفهان نیز بانک مرکزی موافقت خود را اعلام کرده است، مشروط بر این که توافقات مالی مبالغ کارشناسی بین فعالان اقتصادی و بانک ملی کارگشایی صورت گیرد که البته فعالان اقتصادی فعلا این روش را به صرفه نمی دانند.

●**فضا برای مطرح کردن افزایش سهمیه مثبت نیست**

وی در پاسخ به این پرسش که چرا قید یونیک صادراتی برای مصنوعات نقره به صورت انگشتر، النگو و گردنبند از هر کدام یک عدد آمده و عملا به این دلیل امکان تحقق صادرات بدون قید همان ۳۰۰ گرم فعلی هم موجود نیست، توضیح می دهد: به هر حال در جلسات کارشناسی افرادی با نظرات و دغدغه های متفاوت حضور دارند که مشابه همین نظرات را بیان می کنند و هدف اصلی سازمان توسعه تجارت نیز افزایش صادرات و رونق تجارت است اما به هر حال بانک مرکزی نیز به دنبال صیانت از منابع ارزی خود و گمرک نیز به دنبال دقت در اظهار نامه ها بوده و بخش خصوصی هم توسعه کسب و کار خود را در نظر دارد اما واقعیت این است که با توجه به شرایط کشور و تاکید بر ثبت اظهار نامه های ارزی، امکان افزایش سهمیه هایی که بدون این اظهار نامه ها است و امکان ردیابی مشخصی ندارد، فراهم نیست و خیلی فضا برای مطرح کردن این موارد مثبت نیست. ما امروز اظهار نامه صادراتی به تفکیک با عنوان صادرات نقره نداریم و اجناسی که در آن هم طلا به کار رفته و هم نقره، صادر می شود که تفکیک این دو به خصوص در گمرکات غیر تخصصی سخت است. قطعا ما به دنبال توسعه صادرات هستیم اما نمی توانیم سیاست های کلی اقتصاد فعلی را در نظر نگیریم.

●**نمایندگان بخش خصوصی دفاع کنند**

به گفته فعالان اقتصادی، بخشنامه های فعلی مانعی بر سر راه صادرات مصنوعات نقره است که معاون سازمان توسعه تجارت ایران در پاسخ به این ادعای می گوید: به هر حال اتاق بازرگانی و اتاق تعاون دو نهاد خصوصی به نمایندگی از فعالان اقتصادی در شورای پول و اعتبار هستند که آن ها نیز می توانند نظرات تخصصی خود را در این باره مطرح کنند تا در تصمیم گیری ها مورد استفاده قرار گیرد. اگر ما فقط یک صنف را ببینیم ساده است اما کشور نمی تواند با نظرات هر صنف اداره شود به هر حال مصالح کلی در این زمینه رعایت شده است و اگر نظر متفاوتی وجود دارد باید از طریق نمایندگان بخش خصوصی در قالب دفاعیه ای خود اعلام شود. تا این لحظه نظر کارشناسی مبنی بر این که افزایش میزان صادرات فعلی با قید تعداد کالاها برای صادرات مانعی ایجاد کرده به ما نرسیده است و اگر مکاتباتی نیز با ما شده که ترتیب اثر ندادیم دوباره این مکاتبات را انجام دهند تا پاسخ دهیم و در این باره درخواستی به یاد ندارم و ندارم.

از این صنعت ارتزاق می کنند و ما نمی توانیم آن را نادیده بگیریم و البته با افزایش صادرات مجاز آن همان سهم نیز به میزان قابل توجهی افزایش می یابد.

●**پیگیری کردیم، بقیه دست ما نیست**

علی رسولیان، معاون هماهنگی امور اقتصادی استانداری خراسان رضوی در اظهاراتی با اشاره به تفاهم نامه های استانداری با ایمیدرو بیان می کند: متاسفانه ضربه ای که نبود زائران ایرانی و خارجی و شیوع ویروس کرونا به صنعت نقره سازی مشهد و استان وارد کرده، مهم ترین مشکل در این حوزه است اما به هر حال در این مدت اقداماتی برای پسا کرونا صورت گرفته است تا بتوان از این صنعت حمایت کرد.

وی می افزاید: ایمیدرو در این زمینه تفاهم خوبی با استان داشته است و در باره آموزش های تخصصی حوزه صنعت نقره و گوهر سنگ ها فعالیت خواهد کرد. همچنین محل نمایشگاه دایمی گوهر سنگ ها و زیور آلات نقره نیز در برج مهر کوهستانی آماده بهره برداری است که با همکاری ایمیدرو تجهیز خواهد شد.

رسولیان همچنین تاکید می کند: از ظرفیت بازارچه مرزی دوغارون نیز برای گسترش بازار بین المللی استفاده خواهد شد.

معاون اقتصادی استاندار تصریح می کند: اما در باره صادرات چمدانی نقره درخواست های متعدد و مکرری از سوی استان انجام شده و درخواست مشخص ما افزایش حجم صادرات چمدانی زیور آلات نقره تا ۳ کیلو گرم بوده اما متاسفانه هنوز محقق نشده است.

وی می افزاید: بانک مرکزی و وزارت صمت باید پاسخ گو باشند که چرا این کار تا به حال انجام نشده و مادر استان تا جایی که در توان داشتیم پیگیری کردیم و باز هم این پیگیری را ادامه می دهیم و امیدواریم این تلاش ها نتیجه بخش باشد.

به ظاهر کلیه حل مشکلات نقره این بار در خارج از استان است و اقداماتی که برای حمایت از بخش خصوصی لازم بوده در استان انجام شده، پس این بار به سراغ مدیران دولتی و متولیان اصلی صادرات در کشور رفتیم و بعد از پیگیری های مکرر چند هفته ای دو سرخ این مشکل را در سازمان توسعه تجارت ایران و بانک مرکزی دنبال کردیم.

●**۱۱ درصد کاهش صادرات در سال ۹۹**

فرهادنوری، معاون سازمان توسعه صادرات کالا و خدمات سازمان توسعه تجارت ایران ابتدا با اشاره به آماری از وضعیت صادرات فلزات گران بها می گوید: بر اساس اعلام رسمی گمرک از میزان صادرات فلزات قیمتی و نیمه قیمتی برای هشت ماه اول امسال ۳۲ میلیون دلار صادرات انجام شده و در مدت مشابه سال گذشته این رقم بیش از ۳۶ میلیون دلار بوده که این تعرفه در زیر گروه صنایع دستی مر صع حدودا با ۱۱ درصد کاهش همراه بوده، البته با توجه به فضای کرونایی حاکم بر تجارت این میزان کاهش قابل پیش بینی بوده است.

وی افزود: به طور کلی این میزان صادرات در مقایسه با برخی دیگر از اقلام و گروه های کالایی با وجود مشکلات مختلفی که این صنف داشته ناچیز است چون طلا و جواهر نیز در فهرست تحریم های کشور مان قرار دارد و به همین دلیل فعالان اقتصادی در بدو ورود نمی توانند به صورت شفاف اطلاعات خرید خود را اعلام کنند، از طرفی ثبت فلزات گران بها باید در سامانه های ارزی بانک مرکزی ثبت شود که این کار باید از طریق انتقال مالکیت از نفری که به صورت چمدانی شمش فلز گران بها را منتقل کرده انجام شود که هزینه های انتقال، مالیات و ثبت سفارش با توجه به ارزش بالای شمش ها بسیار بالا بوده و به همین دلیل این صنف را با مشکل روبه رو کرده است.

نوری در باره درخواست های افزایش جمعی صادرات نیز توضیح می دهد: این صنف در خواستی برای توسعه

۶۶

قید هایی در

این بخشنامه

آمده که برای ما

عجیب و خنده

دار است، مثلا

گفته اند که از

هر کدام از انواع

مصنوعات نقره

مثل انگشتر،

النگو و گردنبند

فقط یک عدد

می توانند

ببرند، یعنی اگر

کسی به میزان

۳۰۰ گرم فقط

انگشتر بخواهد

نمی تواند ببرد

۶۶

هدف اصلی

سازمان

توسعه تجارت

نیز افزایش

صادرات و رونق

تجارت است اما

به هر حال بانک

مرکزی نیز به

دنبال صیانت از

منابع ارزی خود

و گمرک نیز به

دنبال دقت در

اظهار نامه ها

بوده و بخش

خصوصی هم

توسعه کسب

و کار خود را

در نظر دارد